

*Світлана Молчанова,
Наукова бібліотека
Хмельницького національного університету,
м. Хмельницький*

БІБЛІОТЕКА ЯК ОСЕРЕДОК НАЦІОНАЛЬНО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ (на прикладі наукової бібліотеки Хмельницького національного університету)

***Ключові слова:** наукова бібліотека ХНУ, соціокультурна робота, воєнний стан, національно-патріотичне виховання, медіаграмотність, інтерактивні заходи, краєзнавство, краєзнавчий проєкт, віртуальні виставки, літопис, дослідницька діяльність, волонтерство.*

Соціокультурна діяльність наукової бібліотеки Хмельницького національного університету, яка одним із пріоритетних завдань визначає національно-патріотичне виховання молоді, **набула особливої ваги в умовах збройної агресії російської федерації проти України.** Цей напрям є одним із ключових, що інтегрується у щоденну роботу через культурно-просвітницькі заходи, освітні ініціативи, спрямовані на розвиток національної свідомості студентської молоді, формування глибокого патріотизму, поваги до Конституції та законів України, підвищення соціальної активності, а також готовності захищати незалежність і територіальну цілісність держави.

Проведення уроків пам'яті, зустрічей із військовими, волонтерами, митцями стало важливим елементом моральної підтримки студентів та формування у них стійкої громадянської позиції. Розвитку інтересу до культурних надбань України, стимулюванню активності користувачів, виявленню їхніх творчих здібностей сприяють різноманітні інтерактивні заходи, презентації нових книжок українських авторів, майстер-класи, квести, інтелектуальні турніри тощо.

Через соціальні мережі, відеоконтент, онлайн-виставки активно ведеться просвітницька діяльність, яка протистоїть російській дезінформації та посилює національну єдність. Сприяють формуванню у молоді здатності протистояти інформаційним маніпуляціям і розвивають почуття відповідальності за долю країни тематичні тренінги, лекції, навчання з медіаграмотності.

Наявність електронних ресурсів, присвячених загиблим Героям, збереження історичної пам'яті у Літописі, який веде бібліотека з початку повномасштабної російської агресії проти України, формують у молоді шанобливе ставлення до подвигу захисників України.

Бібліотека університету активно працює у краєзнавчому напрямі, здійснюючи дослідницьку, просвітницьку та інформаційну діяльність, спрямовану на популяризацію історико-культурної спадщини рідного краю, зокрема долучається до дослідження історії навчального закладу та його бібліотеки, систематично опрацьовуючи краєзнавчі джерела, спогади ветеранів тощо. Зібрані матеріали складають основу електронних виставок, тематичних заходів, бібліографічних покажчиків, які сприяють поглибленню знань студентів про становлення й розвиток університету та книгозбірні. Такі дослідження є невід'ємною частиною просвітницької діяльності бібліотеки й спрямовані на формування історичної пам'яті та культурної ідентичності молоді.

Зокрема, у доповіді зазначено, що задля кращого розуміння ставлення молоді до

історико-культурної спадщини рідного краю у межах краєзнавчого проєкту «Краю мій – ти частка України» було проведено опитування «Майбутнє рідного краю у твоїх руках», яке показало, що 88% респондентів вважають знання історії та культури рідного краю обов'язковим, а 30% - прагнуть краще ознайомитися з історією університету. Тож для здобувачів освіти було проведено краєзнавчий захід «Історія Хмельницького національного університету. Як все починалось...», який неодноразово замовляли куратори груп на бажання студентів. У межах вищезазначеного проєкту в книгозбірні відбулася презентація книги «Я вірю, що настане днина» викладача кафедри галузевого машинобудування та агроінженерії ХНУ Миколи Лук'янюка – к.т.н., доцента, відмінника освіти, літератора.

У планах наукової бібліотеки – створення національно-патріотичного проєкту "Бібліотека спротиву", спрямованого на підтримку культурного спротиву війні через літературу, поезію та мистецтво, а також більш активне залучення студентської молоді до участі у соціокультурних заходах книгозбірні.

Бібліотека підтримує волонтерський рух. Серед численних волонтерських заходів особливе місце займають благодійні ярмарки, плетіння маскувальних сіток, акції та донати на підтримку ЗСУ, що об'єднують усю академічну спільноту навколо спільної мети – перемоги.

Отже, зберігаючи традиції та використовуючи сучасні організаційні форми, методи, прийоми і засоби, працівники наукової бібліотеки Хмельницького національного університету й надалі продовжуватимуть роботу з національно-патріотичного виховання як важливого напрямку своєї соціокультурної діяльності, спрямованої на формування громадянської свідомості, громадянської стійкості, соціальної активності, готовності до дієвого виконання громадянського і конституційного обов'язку із захисту національних інтересів, державної незалежності і територіальної цілісності України.

Список використаних джерел

1. Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України : Лист МОН від 10.06.22 № 1/6267-22 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/86625/. – Назва з екрана.
2. Концепція питання національно-патріотичного виховання у Хмельницькому національному університеті [Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/conceptia-patrivychovan.pdf>. – Назва з екрана.